

Tengernek Csillaga

keresztény folyóirat

2007. szept.–okt.
XII/5. szám

Ára: 270,- Ft

Oskolások Pátrónája

*Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,
P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczy István és Török József.
Teológiai lektorálta: fr. Barsi Balázs OFM.*

A szegénység minden gazdagságom

*Mutasd meg, Uram, a Szegénységet,
amelyet annyira szeretél.
Irgalmas Jézus,
légy irgalommal irántam;
teljesen eltölt a vágy
Úrnőm, a Szegénység után,
aki nélkül nem lelek nyugalmat.
Te lobbantottad fel, Uram, szívemben
az érte epedő szerelmet;
add meg hát a jogot is,
hogy az enyém lehessen.
Arra vágyom, hogy
ebben a kincsben legyek gazdag.
Állhatatosan kérek, had' lehessen
mindig az enyém és az enyéimé.
Uram Jézus, Te egészen szegény voltál,
s így én sem kívánok e földön
semmit sem a sajátomnak mondani
és csak abból akarok élni,
amit felebarátaim adnak nekem.*

Assisi Szent Ferenc

Tartalomjegyzék

Az Egyház Anyja	1
Erdey Ferenc: Mi történt Fatimában?	2
Boldog Eymard Julián: Legnagyobb kincsünk	8
Prohászka Ottokár: Lehet-e szeretni a szenvedést?	11
Az Isten humora, hogy így történt	13
Dr. Török József: Történelmi sorsfordulónk főpapjai	16
Csillag Éva: Lisieux-i Szent Teréz ereklyéje Magyarországra érkezik	25
Mária kegyhelyek	
Luxemburgi Szűz Anya viasszobor	27
Rózsafüzér	
Napi egy tized rózsafüzér	28

A Szerkesztőség címe:

1539 Budapest, Postafiók 638.

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában,
www.coprint.hu

Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón

A luxemburgi Szűz Anya

A Tengernek Csillaga folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, megvásárolható templomokban vagy a Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány

A Stella Maris Alapítvány
bankszámlaszáma: K&H Bank
10200885-32621031-00000000
ISSN szám: 1416-8243

Az Egyház Anyja

VI. Pál pápa 1969. május 5-én mondott beszédében felszólította a hívőket, hogy május hónapban a Szűzanyához, mint Rosa Mystica-hoz forduljanak és így imádkozzák a rózsafüzért. Ugyanezt megismételte 1972. április 30-án, a szokásos vasárnapi Úrangyala imánál mondott beszédében. Különösen is nagy jelentőségű a Szentatya határozata, amelyet a zsinat záró beszédében közölt 1964. november 21-én, amikor Máriáról, mint az Egyház Anyjáról beszélt. Azt szeretnénk, hogy Szűz Máriát a jövőben az – Egyház Anyja – szeretetteljes címmel szólítsa meg és tisztelje a keresztény nép. (Ez a címzés az Egyházzal szülő konstitúció 53. pontjában helyet kapott: A Katolikus Egyház a Szentlélek ihletésére szeretőszívű anyjaként tiszteli Őt a gyermeki kegyelet érzelmével.)

A Szent Szűz 1947. július 13-án Montichiariban ezt mondta: – Azt kívánom, hogy ünnepeljék meg minden év július 13-át a Rosa Mystica tiszteletére. – Vessük össze a Szűzanya ezen kívánságát az érem feliratával, amelyet Pierinának mutatott, amelynek egyik oldalán a Szűzanya látható Rosa Mystica felirattal, a másik oldalán pedig egy kupolás templom, körbeírva e szavakkal: Mária az Egyház Anyja.

VI. Pál pápa határozatában (előző bekezdésben közöltük) az Egyház kifejezte állásfoglalását: hogy Szűz Máriát a jövőben az – Egyház Anyja – szeretetteljes címmel szólítsa meg és tisztelje a keresztény nép.

Így július 13-án Rosa Mystica tisztelete az Egyházban már az első keresztény századokban megtalálható. A Keleti Egyház híres Mária-himnuszában az Akathistos Paraclisisben, amely egyfajta énekelt rózsafüzér, szerepel a megszólítás: Mária, Te Rosa Mystica, vagyis Titkos értelmű Rózsa, akiből Krisztus, mint csodálatos illat kiáradt – a legcsodálatosabb, aki valaha létezett.

A Maria-rosenbergi zarándok-templomban van egy Rosa Mystica kegykép, amelyet kimutathatóan már 1738-ban tiszteltek. A kegykép talapzatán egy-egy fehér, piros és arany színű rózsa látható. A glóriát pedig jobbra és balra 13-13 arany rózsa veszi körül.

Az apostoli atyák korától a nép Mária tiszteletében, évszázadok óta mindig újból és újból szerepel a Mária méltóságait kifejező tiszteletteljes címek között a Titkos értelmű Rózsa.

Mi történt Fatimában?

Erdey Ferenc

2007. májusában ünnepeltük a fatimai jelenések befejezésének 90. évfordulóját. Erre emlékezünk ezzel a cikkel. (a szerkesztő)

Három kis pásztorgyermek

Fatima?! Teljesen ismeretlen kicsiny portugál falucska pár száz lakossal. Liszabontól északra, a portugáliai hegyvidéken fekszik. E faluban huszonöt évvel ezelőtt csodálatos dolog történt. – Három kis pásztorgyermek legeltette ott szüleinek nyáját, Lucia de Jesus 11 éves leányka, aki már első áldozáshoz járult, és két unokatestvére: Marto Francisco 9 éves, és Marto Jacinta 7 éves. Írni, olvasni egyikük sem tudott. Egyszerű, de vallásos nevelésű kis gyermekek voltak. Szívesen teljesítették szüleik parancsát és őrizték a nyáját Cova da Iria hegyvidékén.

Égi tünemény

A világháború kellős közepén csodálatos dolog történt, de akkor még nem mertek róla senkinek sem beszélni. Amint a nyáját legeltették, különös fényességet láttak, felhő volt vagy égi tünemény, nem tudták megkülönböztetni. A tünemény izzóan fehér volt, a gyermekek először megijedtek, de azután szépen eltűnt a jelenség. Ez többször is megismétlődött. Egyszer egészen közel jött s átlátszó, nem földi lényt pillantottak meg. Biztatta őket, hogy ne féljenek tőle. Megtanította őket engesztelni a bűnösökért, buzdította, hogy engeszteljenek és imádkozzanak. Három ízben jelent meg. A gyermekek szívesen fogadták az oktatást. Imádkoztak, engeszteltek a bűnösök vétkeiért, de a látottakról senkinek sem szóltak.

Az első csodás jelenés

1917. május 13-án a világháború vége felé, déltájban úgy tűnt, mintha vihar lett volna közeledőben. Fényes villámlást láttak s már kezdtek hazafelé indulni. A villámlás egészen közel ért és ők meghúzódtak egy tölgyfánál. Egyszer csak csodálatos szépségű, hófehér ruhájú nőalak jelenik meg a kis tölgyfabokor felett, melytől két lépésre megálltak. A gyermekek eleinte féltek tőle, de olyan jóindulatú volt a tekintete, hogy bátorságot öntött lelkükbe. A csodálatos szépségű nőalak barátságosan fordul hozzájuk: „Ne féljete, mondja, semmi bajt nem akarok nektek okozni!” Lucia a legbátrabb, megkérdezi honnan jött. „Az én országom a mennycsodák!” hangzott a felelet. A gyermekek megértették.

Mit kíván a Madonna?

„Mit kívánsz tőlem?” kérdi Lucia. „Azért jöttem, hogy kérjelek benneteket, jöjjetek ide ugyanezen órában minden hónap 13-án, hatszor egymás után egé-

szen októberig. Akkor majd megmondom, mit akarok!” – szólta a Madonna. – Lucia kérdezni kezdi: „Te az égből jöttél, én is oda jutok?” – „Igen!” hangzik a válasz. – „Jacinta is?” „Ő is!” – „Francisco is?” – A Madonna hosszasan, nagy szeretettel Franciscóra veti tekintetét és gyengéden felel: „Ő is, de előbb még sok rózsafüzért kell imádkoznia!”

Akarjátok-e?

Majd így folytatja a Szűzanya. „Akarjátok-e felajánlani az Úrnak készségesen az önként vállalt áldozatokat és mindazokat a szenvedéseket, amelyeket az Isten küld nektek, engesztelésül a sok bűnért, amivel isteni felségét megbántják, és hogy elégtételt nyújtsatok azért a sok megbántásért, amikkel Mária szeplőtelen Szívét illetik?” Lucia megértette és mindhármuk nevében igennel felelt. Az égi tünemény szívesen fogadta ezt és előre megmondotta, hogy sokat kell majd szenvedniük, de a kegyelem mindig velük lesz és meg fogja erősíteni őket.

A Madonna most széttárta kezét és erre olyan vakító, túlvilági fény áradt rájuk, hogy annak ragyogásában sokkal világosabban látták magukat Istenben, mint valami tükörben. Ellenállhatatlan erő kényszerítette őket térdre és így imádkoztak: „Szentháromság imádlak téged! Én Istenem! Én Istenem! Szeretlek...!” Ezután a Madonna ajánlotta, hogy mint eddig is, imádkozzák ájtatosan, naponta a rózsafüzért, hogy a békét elnyerjék. – Mindez tíz percig tartott, s a Madonna ahogyan jött, eltávozott az ég felé.

A látomás után

A gyermekek szinte kővé meredve maradtak ott. – Ajánlgatták egymásnak, hogy erről a csodálatos dologról ne beszéljenek senkinek sem. Mondogatták, hogy ilyen szépséget ők még sohasem láttak. Azonban éppen a legkisebb, Jacinta, – akinek a gondolata volt az, hogy senkinek se szóljanak, – nem tudta nagy örömét magába zárni. Otthon mégis csak észrevettek valamit és addig faggatták, míg elmondta, hogy minek örül annyira. Szülei azonnal átvitték unokanővéréhez, hogy igaz-e, amit a kis Jacinta mesél. Lucia először nem akarta elmondani a történetet, de addig kérdezték, amíg végül ő is elmondta. Lucia szülei azonban nem adtak hitelt neki és megdorgálták őt. A történetet mégis csak hamar az egész falu megtudta. Senki nem adott hitelt a gyermekeknek, Luciciát az édesanyja jól meg is szidta, mondván: Eddig sohasem hazudtál, most kezdted?! Lucia túrte, de nem vont vissza szavaiból semmit.

A második jelenés

Elmulik egy hónap. Június 12-e nagy ünnep előestéje. Pádúai Szent Antal, Portugália védőszentjének vigiliája. Hiába noszogatják szülei a kis Jacintát, hogy készüljön ő is a másnapi ünnepségeken részt venni, ő nem akar velük men-

ni, mert nekik Mária fog megjelenni. A kisgyermek másnap készülnek kimen-
ni a hegyre. Most már nem egyedül mennek. Negyven-ötven kíváncsi ember is
velük tart, akik szintén tanúi akarnak lenni a jelenésnek. Volt, aki pusztá kíván-
csiságból, volt, aki a Szent Szűz iránti tiszteletből ment velük. Míg várakozni-
uk kellett, a rózsafüzért imádkozták. „Soká kell még várni?” – kérdik Luciától.
„Nem!” feleli ő és jelzi, hogy már látja a jelenés előjelét, már villámlik. – A
többiek nem láttak mást, mint hogy a gyermekek elmerülnek és bensőségesen
beszélgetnek valakivel. A Szent Szüzet a gyermekek most még szebbnek látták,
mint eddig. Buzdította őket, hogy a rózsafüzért imádkozzák továbbra is buzgón,
engesztelésül. – Luciának meghagyta, hogy járjon iskolába és tanuljon meg ír-
ni, olvasni. – Voltak a hívek között betegek is, akik a gyermekek közbenjárását
kérték, hogy meggyógyuljanak. Ezeknek a Szent Szűz megígérte a gyógyulást,
– ha megtérnek.

A titkok közlése

A gyermekekkel titkot is közölt az „Égi Jelenség.” Megmondta előre azt is,
hogy a két kicsi hamarosan meg fog halni. Luciának azonban szeretbe kell lép-
nie és egy küldetést kell betöltenie a földön: megalapozni és terjeszteni a Szent
Szűz szeplőtelen Szívének tiszteletét. Lucia annak hallatára, hogy neki még a
földön kell maradnia egyedül, elszomorodott. Vigasztalásul azt ígérte a Szent
Szűz, hogy az ő szeplőtelen Szíve lesz majd menedéke. Feltárta a gyermekek
előtt szeplőtelen, tiszta Szívét. Tövískoszorú fonta azt körül, amit az emberek
gonoszságai okoznak.

Az ördög műve?

Ennek a második jelenésnek nagy híre ment, bár az ott kíváncsiskodó tö-
meg nem látott semmit, de érezte, hogy valami csodálatos dolog történik. A
gyermekek a titkot kivéve elmondták, mit beszélt velük a Szűzanya. A gyer-
mekek szülői kétségbe voltak esve. Lucia édesanyja különösen. „Most elme-
gyünk a prépost úrhoz és meggyónod hazugságodat!” mondotta Luciának. A
prépost ki is hallgatta s azt mondotta Luciának: bizonyára a gonoszlélek mű-
ve lehet, mert az égi jelenés nem utasította őt a gyóntatójához, – bár meg volt
győződve, hogy az ördög nem tanít engesztelésre. Lucia nagyon megzavaro-
dott ezek felett és elhatározta, hogy július 13-án nem megy el, nehogy az ör-
dög lépre csalja.

A harmadik jelenés

Elérkezett a következő hónap, július 13. napja. A kis Jacinta és Francisco
átmennek Luciához, hogy együtt kimenjenek a hegyre. Lucia eleinte nem akart
kimenni, de a kicsinyek addig kérlelik s mondják, hogy nélküle a Szűzanya

nem is áll majd szóba velük, – míg végül enged és velük megy. A Szűzanya
újra megjelent, és újra lelkükre kötötte, hogy a jövő hó 13-án jöjjenek ide,
imádkozzák a rózsafüzért. Lucia most, hogy kételyeit eloszlassa, megkérdezi:
mi a neve és kéri, tegyen csodát, hogy mindenki higgyen a jelenések valódi-
ságának. A Szent Szűz megígéri, hogy majd októberben meg fogja mondani,
kicsoda és csodát is tesz, amely sokaknak bizonyosság lesz. Kéri: áldozzák fel
magukat a bűnösökért. Imádkozzák: „Ó Jézusom, Irántad való szeretetből, a
bűnösök megtéréséért és engesztelésül mindazon vétkekért, amelyekkel Mária
szepőlóten Szívét megbántják.”

Újabb titkok

A Szűzanya újabb titkokat is felfedett a gyermekeknek, amelyről egyelőre
nem volt szabad beszélniük: megmutatta nekik a pokolba jutott lelkek borzasztó
szenvedéseit, ami szinte megdermesztette a gyermekeket. Azután még sok min-
dent jövendölt is: istentelen propaganda árasztja el a világot, háború, üldözés,
mártírhalálok lesznek. A Szentatyá is sokat fog szenvedni, különféle nemzetek
megsemmisülnek. Az akkori háború véget ér, de ha nem szűnnek meg bántani a
jó Istent, – újabb borzasztó háború, szenvedés szakad az emberiségre. Ha majd
egy jel tűnik fel az égen, küszöbön áll az új háború. – Lucia 1938 elején tényleg
látta ezt a jelet feltűnni.

„Szeplőtelen Szívem győzni fog!”

Megmondotta előre a Szűzanya, hogy éhínség következik, egyházüldözés,
sok szenvedés. – Ő most azért jött, hogy kérje a világ feláldozását az
Ő szeplőtelen Szívének. Az engesztelő áldozatok végzését különösen
minden hó első szombatján várja tőlünk szeplőtelen Szívének tiszteletére.
Ha megszívlelik kérését, eltávolíttatik, vagy mérsékeltetik ez a büntetés.
„Végezetül, – mondotta – az én szeplőtelen Szívem győzni fog!” Ha
megtörténik Mária szeplőtelen Szívének való felajánlás, Oroszország is meg
fog térni és béke lesz.

Mit látott a tömeg?

Mindez titok volt és a Szűzanya egyelőre megtiltotta, hogy erről beszéljenek.
Buzgón imádkozzák a rózsafüzért és minden tized végén mondják: „Jézusom,
bocsásd meg bűneinket, szabadíts meg a pokol tüzétől és vezesd az égbe a lelke-
ket, különösen azokat, akik a legjobban rászorulnak irgalmadra!” – Mit látott az
a közel 4000 főnyi tömeg, amely ennél a jelenésnél a közelben állott? A Szűz-
anyát nem látták, mégis valami rendkívüli jelenséget nekik is mutatott a Madon-
na: fényes felhőt láttak odaszállni s a nap is kissé elhalványult. A látomások után
a felhő elszállt s a nap újra kifényesedett.

A kis mártírok

A gyermekeknek a negyedik látomás előtt sokat kellett szenvedniük. A szabadkőműves sajtó botrányt csinált, kigúnyoltak minden egyes szót, amelyet megtudtak a jelenésekről. A fatimai szindikusz maga is egyházüldöző szabadkőműves, véget akart vetni az egész dolognak. Elcsalta a gyermekeket a község házára és bebörtönözte őket. Vallatni kezdte, meg akarta tudni a titkot, amit a Szűzanya a gyermekeknek mondott, de azok abból egy szót sem árultak el. Mindenféle lelki kényszer ellenére állhatatosak maradtak. Rájuk ijesztett, hogy nem fogja őket mindaddig szabadon bocsátani, míg be nem vallják a titkot. A gyermekek elszomorodtak, hogy nem mehetnek vissza szüleikhez, de azután vigasztalni kezdték egymást: Ne sírjunk, ezt is felajánljuk engesztelésül a bűnösökért, az édes Jézus iránti szeretetből! A gyermekeket a többi rabok közé zárták. Azok megsajnálták és biztatni kezdték őket, hogy mondják csak meg a titkot és szabadon hazamehetnek. De a gyermekek kitarítottak elhatározásuk mellett: „Nem lehet, inkább meghalunk, s ha megölnek, előbb fogunk eljutni a mennybe.” A szindikusz most egy nagy üstöt hozatott a börtönudvarra. Forró olajat öntetett bele s egyenként hívatta a gyermekeket, gondolván, hogy azok most bizonyára elárulják a titkot. Felszólította őket külön-külön, hogy most vagy megmondják a titkot, vagy megfőzi őket elevenen a forró olajban, mint előbb testvérüket. Ezzel a halálfélelemmel sem tudta megtörni a gyermekeket, mindegyikük állhatatos maradt. Mikor a szindikusz látta, hogy nem bírja megtörni őket, hazaengedte, szüleik legnagyobb örömére.

A negyedik jelenés

Ezenközben elmúlt a hó 13-ik napja s így a Szűzanya kívánságának nem tehettek eleget. – Szomorúan legeltették kint a nyáját, amidőn augusztus 19-én hirtelen megjelent a Szűzanya és újra mindent megerősített, bátorította őket. A gyermekek a jelenés után letörték a tölgyfaágat, melyet a Szűzanya lába érintett. Csodálatos illat áradt ki abból. Megmutatták szüleiknek, akik ettől kezdve hittek nekik és nem bántották őket.

Az ötödik jelenés

Az ötödik jelenés szeptember 13-án, húszezer ember előtt történt. Külső csodát is mutatott a Szent Szűz az embereknek. Izzó gömböt láttak leszállni a jelenéskor, ami a nagy néptömeget lelke mélyéig megindította. A Szűzanya most is sürgette a rózsafüzér imádkozását és az engesztelést. Megígérte a kis pástoroknak, hogy októberben visszatér és megmutatja nekik a kis Jézust Szent Józseffel.

A hatodik és utolsó jelenés

Az utolsó jelenés napja október 13-a. Az egész esemény a szabadkőműves sajtó támadásai miatt annyira köztudomású lett és olyan határtalanul felcsigázta

ta az emberek érdeklődését, hogy ez alkalommal 60-70 ezer ember jött el, bár a hely minden közlekedéstől messze esett. Esős, ködös nap volt. A kicsinyek alig tudtak a tölgyfa közelébe jönni, annyi ember tolongott. Mint ígérte, most is megjelent a Szűzanya s mikor Lucia megkérdezte, ki vagy te, azt felelte: „Én vagyok a Rózsafüzér Királynője!” – Közölte velük akaratát, hogy a helyre templomot építsenek, imádkozzák továbbra is naponta engesztelésül a rózsafüzért. Megígérte, hogy a háború véget fog érni, és egyeseket a gyermekek közbenjárására meg fog gyógyítani, de szükséges, hogy bocsánatot kérjenek és engesztelést nyújtsanak a bűnösökért, mert az emberek túlon túl megbántják az Úr Jézus Szívét. – Azután a Boldogságos Szűz kitérte kezeit és felmutatott.

A nagy csoda

Szürke, esős idő volt, de a nap mindenkinek a szeme láttára kiderült, szétoszlottak a fellegek és a 60-70 ezer ember olyan csodának volt a tanúja, amely lelkük mélyén megrázta őket. A nap előtört a sűrű fellegek közül, s először gyors körforgással színpompás, ragyogó fénycsóvát vetett rájuk, mely félelmetesen világította meg a felhőket, a tájat és a nagy tömeget s a legszebb tűzijátékot is felülmultha. Majd pedig úgy látták mintha hirtelen rájuk akarna szakadni a nap, egyre forgott és a föld felé közeledett. Olyan félelem fogta el a tömeget, hogy eget rázó, hatalmas jajkiáltásokban törtek ki: „Üdvözlégy Mária!” „Én már hiszek!” „Istenem, irgalom!” és hasonló röpimákkal adtak kifejezést érzelmeiknek. Háromszor megismétlődött ez a csodásan borzongó jelenség. A hetvenezer ember, közöttük sok szabadkőműves is, lelke mélyén megrendült és többé nem kételkedett, hanem bűnbánatot tartott.

A kis Jézus áldása

A Szűzanya most beváltotta a gyermekeknek tett ígérteit és megmutatta nekik Szent Józsefet és a kis Jézust. A kis Jézus nagy jóssággal fordult feléjük és megáldotta a világot és a nagy tömeget. Ezzel a jelenettel az utolsó csodás jelenés bezárult.

Miért jelent meg a Szűzanya?

A Szűzanya ismételt csodálatos jelenése nem azért történt, hogy a titokzatos jövődőt felfedje, bár sok dolgot előre megmondott. A Nagyasszony azt akarta, hogy felrázza a bűnös emberiséget és visszatartsa a kárhozát útjától. Engesztelést sürgetett minden alkalommal és szeplőtelen Szívének fokozottabb tiszteletét kívánta az engesztelés főeszközéül. Jósságos anyai Szíve kiesdi majd mindannyiunkra a kis Jézus áldását. Ez az áldás kíséren bennünket is az engesztelésben. Az édes kis Jézus, – aki a végén megjelent és áldását adta az egész világra és az ott jelenlévőkre azért, mert az ő Szívét a Szűzanya Szívén keresztül

engesztelni akarták, – adja áldását mindenkire az egész világon, akik engesztelik Szívét, mert az emberek túlon túl megbántják őt.

Engeszteljünk! Engeszteljünk!

Kísérje az ő áldása mindazokat, akik megértik mit kíván most is a Szűzanya: engesztelést, engesztelést és sok-sok könyörgést a bűnösök megtéréséért. Nemcsak attól a három kisgyermektől, nemcsak attól a hetvenezernyi néptömegtől, hanem az egész világtól, – tőlünk is! Ha ezt az engesztelést elvégezzük s az ő szeplőtelen Szívét megkérjük, engeszteljen ő is velünk, – akkor azok a szörnyű dolgok, melyeket előre mondott, s melyek most vannak teljesedőben, elmúlnak és ki fog derülni a jó Isten szeretetének és a békének napja.

(Erdey Ferenc: *A fatimai csoda*)

Legnagyobb kincsünk

Boldog Eymard Julián

Mane nobiscum, quoniam advesperascit.
Maradj velünk, mert esteledik (Luk. 24.29).

*Az emmausi tanítványok szíve gerjedezik, megindul, megvilágosodik az út-
közben hozzájuk csatlakozó isteni idegen társalgásától.*

Az „idegen” távozni akar, de visszatartják: „*Maradj velünk, mert esteledik.*” Nem tudtak betelni az Úr szavával: érezték, hogy ha Őt elveszítik, mindenüket elveszítik.

Napjainkban is ugyancsak elmondhatjuk: Ő maradj velünk, Uram; Nélküled „lemenőben a nap,” és félelmetes éj borul ránk!

Valóban, az Oltáriszentség a világ legnagyobb kincse, Oltáriszentség nélkül élni – a legnagyobb szerencsétlenségünk volna.

Igen, Jézus a legnagyobb kincsünk. – „Vele egyetemben jött minden jó nekem” – mondja a Bölcsesség könyve (7,11). Szent Pál pedig azt írja: „Ő, aki tulajdon Fiát sem kímélte, hanem odaadta értünk mindnyájunkért, miképp ne ajándékozna vele együtt mindent nekünk” (Róm. 8,32)?

Valóban, amije volt és ami volt, azt mind nekünk adta; többet nem adhatott; *Omne quod habet, omne quod est, dedit nobis; plus dare non potuit*, – mondja szent Ágoston.

A szentségi Jézussal jött a világra a világosság. Az Oltáriszentségben kapjuk az erősek kenyerét, a vándorok útravalóját; Illés kenyere, amelynek erejével

eljuthatunk az Úr szent hegyéig; ez az a manna, amely megkönnyíti a pusztai vándorlás terhét.

Jézusban vigasztalást és nyugalmat nyerünk fáradságainkban, lelki nehézségeinkben és szívbeli gyötrelmeinkben.

Az Oltáriszentség bajainkra orvosság, új adósságaink törlesztésére váltságdíj; bűneinkkel nap-nap mellett új adósságokat veszünk magunkra az isteni igazságossággal szemben, az Úr Jézus tehát minden reggel feláldozza magát – engesztelő áldozat gyanánt a világ bűneiért.

De biztosak lehetünk-e abban, hogy ez a minden javak fölött álló kincs mindig megmarad számunkra?

Jézus Krisztus megígérte, hogy a világ végéig Egyházával marad. De egy népnek vagy egyének sem tett külön ígéretet. Akkor fog velünk maradni, ha szent személyét tisztelettel és szeretettel tudjuk körülvenni. A föltétel tehát egészen világos.

A tiszteletre – Jézus Krisztusnak joga van. Meg is kívánja, hisz Királyunk és Üdvözítőnk. Övé a tisztelet minden más tisztelet fölött: a tisztelet legmagasabb foka, az imádás; megilleti a nyilvános tisztelet is, hiszen népe vagyunk.

Az áldozattá lett Bárány jelenlétében arcra borulnak a mennyei seregek. Itt a földön is születésekor angyalok imádták, nyilvános élete folyamán a néptömeg, föltámadása után az apostolok borultak imádatlába elé. Népek és királyok jöttek el imáadására.

Vajon az Oltáriszentségben, ahol megsokszorozza áldozatait, ahol sokkal mélyebben megalázza magát, nem illeti meg még nagyobb tisztelet?

Övé az ünnepélyes istentisztelet: Övé istentiszteletünk pompája, szépsége és gazdagsága. A mózesi istentiszteletnek legapróbb részleteit is megszabta Isten, – pedig az csak előkép volt! A hívő századok úgy érezték, hogy sohasem tudnak eleget tenni az Oltáriszentség tiszteletére: erről tanúskodik a sok fölséges bazilika, régi szent edények és egyházi ruhák, amelyek a művészetnek és pompának mindmegannyi remekei.

A hit alkotta e csodákat; a nyilvános istentisztelet, a Jézusnak nyújtott tisztelet a népek hitének fokmérője és erényének külső kifejezője.

Tiszteljük hát a szentségi Jézust, megérdemli és joga van hozzá.

De Jézus nem elégedhetik meg e külső tisztelettel. Szeretetlenül nyilvánuló tiszteletet kíván: belső odaadásunkat, értelmünk meghódolását és pedig nem csak bensőnkbe zárva, hanem külsőleg is kifejezve. A szülők közelében élő jó fiú kedves és gyöngéd figyelmessége kifelé is meglátszik; nehezebb esik tőlük távol lenni, vissza kívánczik hozzájuk; szükségükben azonnal mellettük terem, első jelre hazarepül, lehetőleg vágyaikat is ellesi; mindenre kész, csak hogy örömet szerezhesen jó atyjának és jó anyjának. Íme, ilyen a szeretet természetes külső megnyilvánulása.

Ugyanilyen szeretetben nyilvánuló tiszteletet kíván Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Aki Jézust szereti, keresi az Oltáriszentséget, szívesen beszél Róla, nem tud megenni Jézus nélkül, állandóan Feléje törekszik: minden cselekedetét, szívének minden gyönyörűségét, minden örömét és vigasztalását Neki ajánlja; mindenből csokrot köt a szentségi Jézus számára.

Íme, ilyen áron tarthatjuk magunk közt a legméltóságosabb Oltáriszentséget; – a legnagyobb veszteség volna az Oltáriszentség elvesztése.

Ha a nap lenyugszik, sötétség borul ránk; ha nem süt a nap, lehűl a levegő.

Amely szívből az Oltáriszentség szeretete kialszik, abból kivész a hit, beáll a közömbösség. És a léleknek ebben az éjszakájában, mint zsákmányra leső fenevadak, úgy törnek elő a bűnös hajlamok. Ó ez a legnagyobb szerencsétlenség. Ki is tudna életet önteni olyan fagyos szívbe, amelyet már az Oltáriszentség sem bír felmelegíteni?

És amint az egyes emberekkel, ugyanúgy jár el Jézus a népekkel is.

Már nem szeretik, nem becsülik és nem ismerik; elhagyják, sőt megvetik. – Mit keresne olyan országban a király, ahol alattvalói elpártolnak tőle?

Jézus is eltávozik – és jobb népet keres magának.

Mily szomorú látvány ez a Jézustól való elpártolás!

Valaha az utolsó vacsora termében szentségház volt. Ma a vacsoraterme török mecset. Nem maradt ott igazi imádója, mit is csinálna ott Jézus?

Elhagyta Egyiptomot és Afrikát is, pedig valamikor a szentek klasszikus hazája volt, buzgó remetéik és szerzetesek serege lakta; amióta nincs már ott Oltáriszentség, pusztulás uralkodik. De biztosak lehetünk benne, hogy Jézus legutolsóinak hagyta el helyét; csak akkor, amikor már egy imádót sem talált.

Ez a pusztító felhő a mi Európánkba is átjött. Kiüldözték Jézust templomai-ból, megszenteltelenítették oltárain: azért nem tért vissza többé.

A mi Franciaországunk is szomorúan látta, mint csökken hite és szeretete az Oltáriszentség iránt; mennyi templomot szolgáltattak ki eretnekeknek, pedig azelőtt Jézusnak buzgó imádói látogatták. Amikor kialudt szeretetünk, – nem is tért vissza többé.

Elszomorító látvány, hogy milyen sok városban nem törődnek a szentségi Jézussal; egészen magára hagyják. Falvainkban pedig bezárják a templomot: félnek a tolvajoktól, meg aztán úgy se tér oda be soha senki. Hát lehetséges ez? El akarjuk mi is veszíteni az Oltáriszentséget?

Ne feledjük: ha Jézus eltávozik, vérpad, üldözés, barbárság tér vissza helyette.

Ki fogja hát elhárítani ezt a csapást?

Ó Uram, maradj velünk! Hűséges imádóid akarunk lenni. Inkább jöjjön számkivetés, koldusnyomorúság, vagy halál, csak Tőled meg ne fosszanak bennünket!

Ó ne büntess bennünket azzal, hogy eltávozol szereteted szentélyéből.

Uram, maradj, ó igen, maradj velünk, mert már esteledik és Nálad nélkül ránk borul az éjszaka: *Mane nobiscum, Domine, quoniam advesperascit.*

Lehet-e szeretni a szenvedést?

Prohászka Ottokár

A keresztet csak akkor lehet megszeretni, ha az ember Isten kezéből veszi át. A szenvedést szeretni nem lehet, a szenvedést csak gyűlölni lehet, mert a szenvedés a mi ellenségünk; semmiféle élet nem szereti a szenvedést; a tűz nem szereti a vizet, az öröm nem szereti a szomorúságot, az ember sem szeretheti a bűt, a bajt, a kínt, a halált. Ha valaki szereti a rosszat, azt csak mint jót szeretheti. Krisztus Urunk is így szerette, mint Szent Pál mondja: az eléje tett örömet, a kilátásba helyezett dicsőségért viselte el a keresztet; ebben van logika, van észszerűség, van kegyelem, van természetfölöttiség is. Nem lehet szeretni a rosszat másként, csak úgy, hogy jó kerül ki belőle. Krisztus azért szerette a keresztet, mert látta, hogy az dicsőségének s a világ legyőzésének a fája. Így már mindenki megbékül a kereszttel: a diák, a tudós szereti a tanulást a haszonért, élvezetért, dicsőségért; a beteg szereti azt a keserű medicinát, mert az egészségére gondol; a szántó-vető verítékkal öntözi barázdáit az aratás reményében; Krisztus is szereti a keresztet Istenért s emberért.

***

Testi szenvedésben

Tekints, jóságos Megváltóm, irgalmasan nyomorúságomra: nézd, hogy elborít a fájdalom! Nehéz elviselni betegségemet, de érted szívesen teszem. Felajánlom neked minden szenvedésemet s egyesítem a tieddel, amelyeket értem szenvedtél. Amint te ajánlottad szenvedéseidet Atyádnak, úgy ajánlom én őket neked.

Ó Istenem, ha ebben az életben büntetsz is bűneimért, légy kegyelmes bírám a másvilágon!

Irgalmas Istenem, betegségemben nem tudok sokat imádkozni. Fogadd el hát a hozzád törő vágyamat és csöndes sóhajtozásaimat!

Hálát adok neked, Uram, mindenért. Nem befejezésül küldted nekem a szenvedést, hanem hogy megtisztítson és átvezessen egy új, igazabb életre. Hálát adok neked a fenyítésért is.

Egészen szent akaratomnak ajánlom magamat, Jézusom, mint ahogyan te mindig Atyád akaratát kerested.

Szenvedni akarok Isten dicsőségére, és a te szándékkal egyesülni, édes Jézusom. Gyötrelmeimet egyesítem a te gyötrelmeiddel. Neked ajánlom mindazt, amit gondolok, beszélek és cselekszem s mindazt, amit még szenvedni fogok.

Atyám vagy, nemcsak akkor, amikor örömet küldesz, hanem amikor fájdalommal veszel körül. Vezekelni akarok türelemmel és megadással bűneimért, amikor szigorúnak látszol: hiszen mindent szeretetből teszel. Kész vagyok addig szenvedni, amíg te akarod. Isteni bölcsességed szerint legyen. Csak kegyelmedet add nekem és szeretetedet!

Tudod, Uram, hogy gyöngé és nyomorult vagyok, nélküled nem megyek semmire: segíts rajtam!

Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem e poharat! De azért ne az én akaratom, hanem a tied legyen meg!

(Cochem Márton)

***

Ó Jézusom, Megváltóm, itt vagyok lábaidnál! Szeretem, dicsérem és áldom egész szívemből isteni gondviselésedet, mindenért, amit rám küldtél, vagy megengedtél. Mert mindaz, ami általad történik, jó és csodálatraméltó. Szent akaratom történik mindenben és minden által, bármennyire lázadozzék is ellene természetem. Legyen áldott és imádott isteni végzésed mindörökre!

Ég és föld előtt megvallom, teljes szívemből hiszem, Uram, hogy igazságos vagy és hogy ezt a szenvedést, sőt sokkal többet megérdemelnék bűneimért. Azért ezt a megpróbáltatást szívemből vállalom dicsőségedre, igazságod kiengesztelésére, szent akaratom teljesítésére, szenvedéseid iránti tiszteletből, melyeket bűneimért viseltél el. Elviselem, hogy beleálljak üdvözítésem tervébe s úgy fogadom, mint a te jószágos kezedből jövő, nagy szeretetből fakadó rendelkezést.

Dicsérlek téged Üdvözítőm, hogy alkalmat adtál nekem irántad való szeretetből a szenvedésre. Részesíts kegyelmeddel a szeretetben, alázatosságban, türelemben, szelídségben és jószágban, melyekkel te viselted szenvedéseidet s adj arra is kegyelmet, hogy mindent dicsőségedre és irántad való szeretetből viseljek el. (Eudes Szent János)

***

A mélységből kiáltok hozzád, Uram, lenn fekszem a föld porában.

Nincs számomra nyitva emberszív, hogy kiöntsem neki nyomorúságomat. De ha velem szenvedne is bárki, nem segíthetne rajtam.

Hozzád, tehozzád igyekszem, mint kis gyermek az anyjához. Kezednek művét meg kell, hogy ismerd, Uram!

Nem tudok mást most, mint sírni. De a szívem hozzád kiált. Nem kell, hogy elmondjam bánatomat, te úgyis tudod azt.

Te szerelmes Fiadat, kiben pedig kedved telt, nem kímélted, kiitta a szenvedés poharát fenéig. Nem mehetett volna másképp be dicsőségébe, nem vásárolhatta volna meg szerelmes népét. Ó keresztben szenvedő ártatlanság: Jézus Krisztus, magam előtt látlak, véres halálod erősíti meg a lelkemet.

Ki akarok tartani a szenvedésben, mint te, s győzedelmeskedni fölötte a leroskadásig, mint te. Ismerjék meg végre az emberek, hogy a szenvedés nem árthat azoknak, akiket az Úr jobbjá védelmez. Legyünk hasonlók a szenvedésben Urunkhoz és Mesterünkhöz, aki a célnál megadja nekünk dicsőségét és azt, hogy a jók közé számíttatunk.

(Sailer János)

Az Isten humora, hogy így történt

Földi Endre atya 1919-ben született gyenge gyermekként. Édesanyja nagy erőfeszítéseket tett, hogy rendes embert neveljen belőle. Elemi iskoláját idegrendszeri állapota miatt sok nehézség mellett végezte el.

Az első hittanórák után úgy érezte, hogy Isten szolgálatába kell állnia. Édesapja mereven elzárkózott a gondolattól. A szülőknek engedelmeskedve mérnöki pályára került.

Az Eucharisztikus Világkongresszus idején, 1938-ban első éves egyetemi hallgatóként a segítők között részt vett a Világkongresszus rendezésében. Személyes élményeiről így beszélt:

„A Hősök tere este tíz órára megtelt. Jöttek a férfiak, akik már unták azt, hogy otthon a feleségeik állandóan arról beszéltek, hogy menjenek el. Azt mondták, hogy inkább elmegyek, de most már egy szót se halljak! Nem tehettek róla. És eljöttek gúnyos mosollyal, szivarral a szájukban 10 órára. És 12-re majdnem mindegyik gyönni és áldozni akart. Olyan lélekjárás volt... Csodálatos volt!... Olyan volt, amit a hívő rendező sem remélhetett! Mit tehetett a szolgálat? Fel kellett ébreszteni a papokat, hogy gyertek gyóntatni!” Nagy kegyelem áradt!

Kis pont voltam, egy rendező körszalagos gyerek. És láttam az emberek arcán a megváltozást!”

Másodéves műegyetemi hallgatóként egy volt gimnazista társa elhívta az egyetemista Mária Kongregációba. Itt hallott először a keresztény felelősségről, az értelmiségiek feladatairól. Az egész légkör erősen vonzotta, ezért lelkesen vett részt a Kongregációban. Következő tanév elején P. Varga László jezsuita atya rá, a

félénk egyetemista hallgatóra bízta a szociális szakosztály vezetését. Attól kezdve minden hétvégén más és más nyomortelepre szervezett és vezetett önkénteseket.

A munkák során felmerült benne, hogy miért csak a fiúk hallanak ilyen dolgokat a Mária Kongregációban, a lányok miért vannak kizárva ebből. Ezzel a gondolatával – a diákszövetség elnökének jóváhagyásával – elkezdett házalni a magasabb egyházi körökben. 1943-ban Budapesten elkezdődött a lányok Mária Kongregációs munkája. Közben általános mérnöki karon (ma építőmérnöknek mondják) elvégezte az egyetemet. Tanársegéd lett a Műegyetemen, de ekkorra már a lelke elköteleződött és elsősorban a Mária Kongregációs munka érdekelt, az kötötte le minden idejét, figyelmét.

A háború alatt egy bombatámadás túlélését a Szentlélek közreműködésének tekintette. Közben a jezsuitákhoz akart felvételt nyerni, de a sok jelentkező között az ő alkatával egyértelműen nem találtak alkalmasnak erre a pályára.

A katonai alaki kiképzés közben Németországba került, ahol lábsérülést szenvedett, mely fél évig nem gyógyult. Utolérte a tüdőbaj is, mely közben még mindig katonai munkákat kellett végeznie. Münchenben volt, amikor vége lett a háborúnak. Elszökött a katonaságtól, de az amerikai katonák elfogták – már civilben volt. A tárgyaláson elhitték, hogy mérnök és nincs köze a katonasághoz, így szabadon engedték – a Jóisten humora... Ott, Németországban jelentkezett a jezsuitákhoz, akik a tüdőbajára tekintettel külön sátorban adtak szállást neki. Akkor még nem volt gyógyszer, ezért nem nagyon akart gyógyulni, mégis közben elkezdte a noviciátust. Két és fél év novíciusság után a fogadalom letétele előtt egy héttel közölték vele, hogy mivel nem gyógyult meg csodálatos módon, ezért nem teheti le az örök fogadalmat. Élete egyik legkeményebb megpróbáltatásaként emlékezett erre az eseményre.

Sok szenvedés után hazajött és a Mélyéptervnél kapott állást (pont december 8-án pecsételték be a munkakönyvébe, hogy ott dolgozik). 1948-ban a veszprémi szemináriumba sikerült felvételt nyernie. Ezt követően két és fél évig a nyári három hónapot dolgozta a munkahelyén, az év többi részében szemináriumi hallgató volt. Két és fél év után a szemináriumot az állam feloszlatta. A Mélyéptervnél a vezető szimpatizált vele, a páttikár meg ki akarta rakatni, amikor kiderült, hogy ő a jezsuitáknál novícius volt. Ez a csata a feje fölött zajlott. Az állása azonban megmaradt.

Miután a szeminárium megszűnt felette, világi apostolkodást kezdett el csinálni. Ekkor értesült arról, hogy van Mária Légió. Ez nagyon megtetszett neki, lelkesen vett részt benne, így 1958-61-ig a Magyarországi Mária Légió vezetője lett. 1961. február 6-án, mint „államellenes összeesküvés vezetőjét” letartóztatták. Hat és fél év szigorított fegyházra ítélték. Ebből két és fél évet töltött el börtönökben (harmadik két és fél év az életében). A kiszabadulás után azonban teljes megfigyelés alatt tartották (három és fél év próbaidőre felfüggesztett ítélet). Ugyanazon a helyen csak lefokozott minőségben dolgozott tovább. A mun-

kahelyen mindenki Földi páternek hívta őt. Egy fél évig naponta figyelték, hogy hova megy. Vidéki kiszállás előtt engedélyt kellett kérnie, a helyszínen lepecsételtetni, majd visszavinni a Belügyminisztériumba a lepecsételt engedélyt... Túravezetői tanfolyamot végzett. Az első túrákra a megfigyelők is elmentek. Később már csak a kollegák gyerekei, így végezhetette az apostolkodást a kirándulásokon. Szabó Géza atya ajánlólevelével 1982-ben Lékai László, bíboros úr felvette a szemináriumba és két év elvégzésére kötelezte. 1984-ben, 65 évesen szentelték pappá. Mátraverebélyre került plébánosnak. Eleinte a rá bízott két faluban összesen kettő hittanos gyerek volt. Mikor négy hónap múlva elkerült onnan, akkor már negyvenen voltak. Isteni gondviselés révén a budapesti Szent István Bazilikába került. Itt kezdte el újjászervezni a Mária Légiót. Hivatalosan 1989-ben, harminc év után, a bécsi szervezet alatt kezdte újból működését a Mária Légió hazánkban. Földi atyának köszönhetően a semmiből indulva kb. 300 csoport alakult meg a mai Magyarországon. Írországból járt kinn és ott kapott engedélyt az erdélyi területen történő Mária Légió megszervezéséhez. Ebben is igen szép eredményeket ért el. Erdélyben igen sok csoport megalakulása, lendületbe hozása az ő személyiségének, az ő munkájának köszönhető. Most az általa beindított csoportokat tovább lehet szervezni és egyengetni az útjukat.

1998 novemberében kénytelen volt távozni a Mária Légió vezetéséből, melyet végtelen alázattal fogadott és viselt el, hazánk lelki megújulásáért felajánlva azt. (Részletek a kórházi ágyon vele készített interjú anyagából)

Földi atya lelki élete

Nem szavakkal, hanem saját élete példájával nevelt mindenkit, aki csak a közelébe került.

Az első pénteki és első szombati nagy kilencedek megtartását hívei között igen fontosnak tartott, és gyakoroltatta. Azon kevés papok közé tartozott, aki a Szűzanya kérésének megfelelően minden hónap első szombatján szentmisét mutatott be, majd a kitett Oltáriszentség előtt elmélkedő rózsafüzért imádkozott híveivel, negyedórát elmélkedve a Szűzanya fájdalmain, gyötrelmein. Majd a Szentatyáért, a papokért a szent angyalok segítségéért imádkozott, az őt körülvevő sok szerető hívével együtt. Így engesztelve Szűz Mária Szent Szívét.

Nagy fegyelemmel böjtölt hétfő, szerda, pénteken, kenyéren és vízen.

Emellett folyamatosan tartotta az 5 órás böjtöt, Jézus Urunk 5 Szent Sebe tiszteletére (Ebben az 5 órában csak életmentés céljából szabad még gyógyszert is magunkhoz venni.)

Minden első szombaton 24 órás böjtöt tartott. Sem ételt, sem italt nem vett magához!

Ezeket a böjtöket a 2006. november havi kórházba kerüléséig gyakorolta, hazánk lelki megújulásáért felajánlva azokat.

Vezeklő övet hordott, amit annak idején mint jezsuita novícius maga készített, saját magának megszabva a szögek nagyságát! Ha valami komoly, nagyobb dolgot ki akart eszközölni az Égiektől, 80 éves korán túl is fölvette és így engedte.

Nagy bűnben élő emberen csak imával és böjttel tudunk segíteni, ezt mindig hangoztatta és maga is gyakorolta.

Saját maga számára soha nem vásárolt élelmiszert, de ruhát sem. Azt ette, amit a hívei hoztak neki, abban a ruhában járt, amit más már levetett.

Nyugdíját szétosztotta a szegények, a rászorulóknak között. A Teréz Anya lányait támogatta havonta nagyobb összeggel és a Kárpátaljai szegény, nagy nyomorban és nélkülözésben szenvedő magyar családokat.

Télen azért nem fűtött lakásában, hogy a fázás kellemetlenségeit is fel tudja ajánlani hazánkért, a Mária Légió hatékonyabb működéséért.

Endre Atya halálát követő vasárnap hallottuk Jézus Urunk intő szavait a Szent Evangéliumban, hogy ne földi kincsek megszerzése legyen életünk értelme: Endre atya egész élete folyamán maradandó kincseket gyűjtött, és azzal tudott megjeleni az ő Szeretett Ura, Istene előtt.

Ezért kapta meg azt a kegyelmet, hogy első szombaton hívta haza a Isten, a „Főnöke” (Huncutul mosolyogva, hüvelykujjával fölfelé mutatva sokszor nevezte így az odafönn levőt).

2007. augusztus 4-én visszaadta lelkét a Teremtőjének, Akit kimondhatatlanul szeretett, és Akiért emberileg elképzelhető módon, minden áldozatra kész volt, és meghozott.

Havas Boldogasszony vigíliáján, első szombaton, egyik legnagyobb példaképe, Viennay Szent János ünnepén tér haza. Medugorjában a Szűzanya azt mondta, hogy neki augusztus 5-én van a születésnapja. Tehát a Szűzanya ünnepének a vigíliáján Ő maga vitte haza szeretett papfiát, és ölelte a szívére, hogy annyi sok földi szenvedés, megpróbáltatás, félreállítás után elnyerje méltó és megérdemelt helyét az üdvözültek között.

Jánossy Gábor

Történelmi sorsfordulónk főpapjai

Dr. Török József

Három kiváló személyiség életútjának fölelevenítése alkalmat ad a XX. századi magyarországi egyháztörténelem jobb megismerésére.

A három személyiség három főpap, s az első közülük Mindszenty József hercegprímás, aki számtalanszor az összmagyarság érdekében lépett fel. Ezen az összmagyarságon nem pusztán vérségi leszármazást értett, hanem a nemzetnek

azt a nagyon élő és teljességét figyelembe vevő fogalmát, amelybe természet-szerűleg beletartoznak az ország területén élő kisebbségek és az országhatáron túl élő magyarok is.

Itt, Hidegkúton, néhány nappal a kitelepítések 50. évfordulója után, azzal illel kezdeni, hogy 50 évvel ezelőtt a magyar politikai életben, a magyar társadalmi életben senki nem volt, kivéve Mindszenty Józsefet (és mögötte a Katolikus Egyház vezetőit), aki a kitelepítések ellen fölemelte volna a szavát nemzetközi téren. Egyedül Mindszenty József – nyilvánvalóan a többi főpap támogatásával – szólt a világ lelkiismeretéhez a kitelepítések ellen. Ez olyan tény, amely alig ismert, mert az elmúlt évtizedek során a politikai hatalmat kiszolgáló történet-szek igyekeztek kimosni a nemzet emlékezetéből.

Erre büszkén lehet visszatekinteni, mert 1945 és 1948 között sajnos csak látszat-demokrácia volt Magyarországon. A politikai pártok 1945 után a maguk érdekében belementek olyan megalkuvásokba, amelyek a látszat-demokrácia elérkezettét egyáltalán nem sietették. A nyugati nagyhatalmak tudtával, beleegyezésével, bűnös hallgatásával 1945-ben egyértelműen eldőlt a harc, és alaptalan azt állítani, hogy '45-től '48-ig demokrácia volt Magyarországon.

Ha demokrácia lett volna, akkor a korabeli politikai vezetők fölemelték volna szavukat minden, a magyarságot, a nemzetet – amelyben a német kisebbség is benne foglaltatik – ért sérelmek ellen.

Ez azonban nem történt meg. Ebből is látszik, hogy Mindszenty József elszánt küzdelmet folytatott az Egyházért és az egész magyarságért. Ugyanúgy, mint elszánt küzdelmet folytatott Márton Áron Erdélyben – Gyulafehérvárott –, és amilyen küzdelemben azonnali áldozattal Apor Vilmos, győri püspök odaadta az életét.

Érdekes, hogy ennek a három főpapnak a pályafutása nagyjából párhuzamosan haladt, és az életük párhuzamos egészen 1945-ig. Ekkor az egyiknek megadatott a gyors vértanúság, a másik kettőnek pedig megadatott a hosszú távú mártíromság.

Márton Áron és Mindszenty József bíboros halálát időben mindössze öt év választja el. Halálukig abban a tudatban éltek, hogy itt még évtizedekig, esetleg évszázadokig folytatódik az Egyház üldözése, háttérbe szorítása illetve elnyomása.

Az időpontokat áttekintve azonnal szembeötlik, hogy Mindszenty József és Apor Vilmos egy hónapnyi eltéréssel születtek, mindketten 1892-ben. Apor Vilmos volt az idősebb, mert ő február 29-én – és tréfásan a családjában gyakran megjegyezték, hogy minden negyedik évben van csak születésnapja –, Mindszenty József pedig március 29-én. Az egyik Segesváron, arisztokrata családból, a másik az ország nyugati végein, egyszerű gazdálkodó családból.

Márton Áron négy évvel fiatalabb náluk, 1896. augusztus 28-án, Csík-szentdomonkoson látta meg a napvilágot.

Ezek a születési helyek véletlennek tűnhetnek, és a későbbi működési területek is, mert Apor Vilmos a nyugati határszélre került püspöknek Győrbe. Márton Áron a magyarság keleti végein teljesítette főpásztori szolgálatát. Mindszenty bíboros pedig Esztergomba érkezve, az ország középpontjából irányította az egyházi életet. A magyarság által lakott területen nyugattól keletig, a legjelentősebb helyeken ott működtek a Gondviselés állította emberek.

Mindszenty (akkor még Pehm) József kispapként megelégedett a szombat-helyi szemináriummal, és nem fogadta el püspöke, Mikes János óhaját, hogy menjen a bécsi egyetemre tanulni. Ezért nehezteltek rá a püspöki aulában éveken keresztül, mert önféjú kispapnak gondolták, aki nem hajlandó a főpásztor parancsának engedelmeskedni. Ebben a döntésben Mindszenty Józsefnek az egyszerű hívek iránti és lelkipásztori elkötelezettsége rejtett; nem pedig az, hogy ő a püspökének ellenállt, vagy az egyetemi tanulmányoktól félt volna.

Báró Apor Vilmos érthető módon a korunkhoz képest más társadalmi szemlélettel rendelkező időszakban természetesen Bécsben folytatta tanulmányait.

Márton Áron szintén megelégedett azzal, hogy a gyulafehérvári szemináriumban végezte az előírt stúdiumokat.

1915. június 12-én Mindszenty Józsefet, augusztus 24-én pedig Apor Vilmost szentelték pappá. Márton Áron némileg késésben volt, mert őt 1924-ben szentelték föl. Igaz, a másik kettőnél ő fiatalabb négy évvel. Márton Áron egyszerű sorkatonaként vett részt az I. világháborúban. 1915-ben érettségizett, érettségi után azonnal bevonult. Frontharcosként végigkatonáskodta az első világégés szörnyű csatateréit. Őneki a Gondviselés sajátosabb, sokkal göröngyösebb utat szánt, rögtön az érettségi után, még egészen fiatalon. A másik kettőt a Gondviselés ettől megóvta, jóllehet Apor Vilmos sebesült katonák mellé kapott beosztást, és ott a háború poklába beleláthatott.

A két idősebb fiatalon lett plébános. Mindszenty József Zalaegerszegen, méghozzá közkívánatra. (A plébános-kinevezést még manapság sem közkívánatra szokták adni a Katolikus Egyházban.) Hetven évvel ezelőtt a hívek igencsak hallatták szavukat, hogy Mindszenty József huszoneves fővel komoly meggyőzőhely plébánosa lett.

Apor Vilmos szintén hamar önállósodott Gyula városában. Azt lehetne gondolni, hogy arisztokrata származása segítette az egyházi pályán. Ám a korabeli egyháziak között nem ő volt az egyetlen arisztokrata származású fiatal pap. A kiváltságos származásuk is végigjárták a káplánkodás útját, sőt néha még nehezebben juthattak az egyházi pályán előre, mint mások. Apor Vilmos szintén a kiváló személyi adottságok folytán került hamarosan vezető posztra.

Márton Áron a püspöke, Majláth Gusztáv Károly mellett tevékenykedett sokáig, ezért ő viszonylag később került az „igazi” lelkipásztori életbe, ami ebben az esetben vezetést, irányítást jelent. Ha Márton Áronnak nem is volt plébánosi címe egy ideig, első pillanattól kezdve olyan vezéregyéniségnek bizonyult mindegyik állomáshelyén, ahol káplánként működött, hogy az irányításra való rátermettségéhez és főként hatékonyságához egy pillanattig sem férhetett kétség.

A három párhuzamosan futó életrajz 1938-ban szétvált, amikor is december 24-én még XI. Piusz pápa Márton Áront, három közül a legfiatalabbat kinevezte Gyulafehérvár püspökévé. Ezt megelőzően Kolozsvárott, a Szent Mihály templom plébánosa volt.

A közös vonások nemcsak abban fedezhetők fel, hogy ismerték egymást, tudtak egymásról, hanem abban is, hogy az akkori Egyház egyetemes állásfoglalásait gondosan tanulmányozták és továbbadták. Melyek ezek?

XI. Piusz pápának és államtitkárának, Eugenio Pacellinek jutott osztályrészül háromszor is az állásfoglalás oly módon, hogy az az egész Egyházat kötelezte. A pápai állásfoglalásokról a Világegyház azonnal tudomást szerzett, és ezeket szerte a világon kiváló lelkipásztorok híresztelték; itthon többek között Apor Vilmos Gyulán, Márton Áron Erdélyben, Mindszenty József Zalaegerszegen váltották aprópénzre írásaikban és szentbeszédekben.

Az 1920-as évek tanúi voltak három evilági messianisztikus, totalitárius eszmerendszer kibontakozásának elméleti és politikai szinten.

Miután mindhárom gyökeresen keresztényellenes, sőt Isten-ellenes, Istent tagadó és következetesképpen az embert is tagadó eszmerendszer volt, ezért az Egyház legfőbb vezetőjének velük kapcsolatban állást kellett foglalnia.

Jól ismert, hogy a Malakiás-féle jövendölésekben XI. Piusz jelzője: rendíthetetlen hitű. Ő valóban ilyen egyéniség volt, hite pedig olyan erős, hogy az evilági legnagyobbakkal is szembeállt, ha ezt szükségesnek ítélte. 1931-ben nevével nevezte mindazt, ami Mussolini eszmerendszerében keresztényellenes volt (*Non abbiamo bisogno* kezdetű enciklika).

Mussolini „tökéletes társadalmat” akart fölépíteni, amelyben a fiatalság nagy szerepet kapott volna. Céljuk elérése érdekében Mussolini ideológusai a keresztény nevelés, a keresztény gondolkodás ellen totális támadást intéztek. Ezért XI. Piusz szemrebbenés nélkül mondott ítéletet, nem latinul, hanem olasz nyelven.

1937-ben érkezett el a megnyilvánulás ideje, ami a nemzeti szocializmust és az ateista kommunizmust illeti.

1937 tavaszán megszületett a német nyelvű *Mit brennender Sorge* kezdetű enciklika. Miért németül? Nehogy bárki a latinról németre fordítás során a hiteles szövegen változtasson. Ebben az állam imádatát, a faji elméletet és minden abból fakadó fajgyűlöletet, és mindazt, ami a nemzeti szocializmusnak a lényegi, totalitárius ideológiáját alkotta, a pápa világosan, egyértelműen elítélte.

De nemcsak Rómából, mert így nem juthatott volna el az érintettekhez. Néhanyan bejuttatták az enciklikát Németországba, ott kinyomtatták, szétvitték és egyetlen adott időpontban, Húsvét előtt két héttel – az úgynevezett Fekete Vasárnapon – minden német templomban felolvasták. Az akkori német „titkosszolgálat” előzőleg semmit nem tudott arról, hogy a német Katolikus Egyház milyen döntő lépésre készült.

Az akkori német papság között – mert titokban osztották szét az enciklikát – egyetlen áruló sem akadt, aki a hatóságoknak kiadta volna az enciklika szövegét. Állítólag Hitler munkatársai a Führernek csak vasárnap este merték megmondani, hogy minden katolikus templomban fölolvasták az enciklikát teljes terjedelmében.

Ez azért fontos nemcsak a németségre nézve, hanem a Magyar Egyház további sorsára nézve is, mert ebben az enciklikában olyan világos útmutatás volt, amelyet a Német Katolikus Egyház maradéktalanul követett. Ezt az útmutatást a magyar egyháziak is úgy fogadták, hogy Szent Péter szól hozzájuk XI. Piusz pápán keresztül.

Az Egyház tanítása világos: az ember lelkét, szellemét kisajátító keresztényellenes eszmerendszerhez keresztény nem csatlakozhat.

Ezt az enciklikát magyarul több százezer példányban azonnal kinyomtatták, szétosztották. Nem igaz az, amit később állítottak a marxista történészek, és állítanak most is, hogy a Katolikus Egyház nem tett semmit az embertelenségek ellen. A Katolikus Egyház minden tőle telhetőt megtett az embertelenségek ellen; ez viszont nem mondható el számos akkori politikusról. Ez fontos a későbbiekre nézve, mert a II. világháború végén Apor Vilmos az egyik főpap, aki éppen ennek az enciklikának a hatására az üldözöttek védelmére kelt. Az 1944-es év Pünkösdjén (május 28.) döbbenetes hatású beszédet mondott a győri Székesegyházban, amit az akkori, német megszállás alatt álló ország helyi vezetői nyílt ellenségességgel hallgattak. Tíz nappal ennek előtte Gyulafehérvárott egy papszentelés adott lehetőséget Márton Áronnak, hogy azokat a gondolatokat, amelyek Krisztus parancsaiból és a keresztény emberiségből fakadnak, elmondja. A bátor püspök az ország keleti végében szintén elítélte a fajüldözést.

Tehát nem igaz az, hogy a Magyar Egyház cinkos volt, hallgatott, meghunyászkodott. XI. Piusz pápa, miután elítélte a hitleri nemzeti szocializmust, öt nap múltán – igaz, hogy latin nyelvű enciklikában – elítélte az ateista kommunizmust is.

Ez az, amit máig sem bocsátottak meg neki és az Egyháznak. Az, hogy Musolinit elítélte, tetszett és tetszik a baloldali értelmiségnek szerte a világon. Az, hogy Hitler eszmerendszerét elítélte, szintén nagy tetszést aratott. Ám azt, hogy minősíteni merete a kommunizmust is, elítélni a marxi, engelsi, lenini, sztálini eszmerendezert, a mai napig felróják neki.

A párhuzamos életrajzokat vizsgálva, Márton Áron kisugárzása Erdélyre korlátozódott.

Nyilvánvalóan ennek megvolt a maga oka már csak azért is, mert Márton Áron nem kapott, nem kaphatott bíbort, és bíborosi rang hiányában megmaradt helyi vezetőnek. Apor Vilmos a Szentkereszt Egyesület irányításával, vezetésével a II. világháború üldözöttjein igyekezett segíteni győri püspökként, és közismert, miként adta életét a rábizott vagy hozzá menekült ártatlanok védelmében.

Mindszenty József 1944. március 25-én lett veszprémi püspök. Székvárosába kerülve, 1944 nyarán munkatársai segítségével komoly földosztási tervet dolgozott ki. A Veszprémi Püspökség nagybirtok-rendszerének jelentős részét szerette volna fölosztani. Egyrészt az mozgatta, hogy a földtelen népréteget földhöz juttassa. Ennek megvannak a maga okai, gyökerei. A Kalot mozgalom ekkorra már virágzott Magyarországon. És mellette ott volt a praktikus egyházi gondolkodás is. Ugyanis az Egyház Magyarországon, mint anyagi forrásra, Szent István óta a földbirtokra, a földadományokra támaszkodott. Ez a XX. század '40-es éveire meglehetősen elavult, és nem eléggé hatékony intézményrendszert jelentett. Sok helyen az Egyházra nézve terhesebb volt, mint amennyit segített.

Mindszenty József munkatársaival hónapokon keresztül konkrét, közgazdaságilag is védhető tervet dolgozott ki, azonban az akkori kormányzervek a hadi gazdálkodásra való tekintettel Mindszentyt eltiltották ettől a tényleg nagyhatású gazdasági tettől, ami egyébként az evangéliumi igazságossággal is tökéletesen párhuzamban járt volna. Mindszenty József veszprémi püspök szembeszállt a nyilas helyi vezetőkkel, amikor szükséges volt. Már itt megmutatta azt a meg nem alkuvását, ugyanúgy mint amikor 1944 novemberében kispapjaitól és papjaitól körülvéve vonult végig a városon mint letartóztatott püspök, s utána Sopronkőhidára került, majd Sopronban őrizték. Csak 1945 Húsvétjára jöhetett vissza a háborútól pusztított egyházmegyéjébe, illetve Veszprém városába.

Amikor Mindszenty József visszatért Veszprémbe, a Magyar Egyház átmenetileg Grósz József kalocsai érsek vezetése alatt állt. Grósz József másodvonalbeli egyénisége volt ekkor a püspöki karnak, ami az ő személyiségéből fakadt. Győri segédpüspökként, majd szombathelyi püspökként és legvégül kalocsai érseként nehéz helyzetben, nem olyan látványosan végezte főpásztori munkáját, mint Apor Vilmos, aki habozás nélkül fölázdozta az életét. Mindszenty József állandó harcban töltötte napjait. Grósz József más módszerekhez folyamodva, de ugyanúgy, ugyanolyan rendületlenül szolgálta az Egyház ügyét. 1945 áprilisától szeptemberéig ő állt a püspöki kar élén. Miért kellett megidézni Grósz József érseket?

Azért, mert 1945. szeptember 2-án írt egy jelentést XII. Piusz pápának a Magyar Egyház helyzetéről. Olyan prófétai jelentést, mint ami kevés van a magyar egyháztörténelemben. 1945 nyarán azt írta: „Országunkon egy baloldali kisebbség uralkodik a nép nevében, a nép megkérdése nélkül. Bármely pillanatban

bezárhatják iskoláinkat, föloszthatják szerzetesrendjeinket, megszüntethetik az egyházi életet.”

Tudta előre, hogy majd bekövetkezik 1948-ban az iskolák államosítása, 1950-ben a szerzetesrendek szétszórása.

Ebből a dokumentumból látszik, hogy Magyarországon a vezetők közül egyedül a katolikus főpapok őrizték meg világos látásukat. A veszített háború után egy pillanatig sem tápláltak magukban illúziót, hogy itt demokrácia lesz. Nem ismerték a Jaltai Egyezmény tartalmát úgy, mint azt a történészek nemrég megismerték. De tisztában voltak azzal, hogy itt, Magyarországon olyan keresztényellenes politika és keresztényellenes kurzus kezdődött el, amelyet ezer év története még nem látott.

Amikor 1945 szeptemberében Grósz József elment Veszprémbe, és megkérte Mindszenty Józsefet XII. Piusz pápa megbízásából, hogy a Magyar Egyház vezetését vállalja el mint esztergomi érsek, akkor Mindszenty József szabódott, éppen azért, mert tökéletesen ismerte a helyzetet, és mert tökéletesen osztotta Grósz József véleményét. Vagyis egyiküknek sem volt illúziója.

Mindszenty szabódása a magas tisztségtől nem abból fakadt, mintha félt volna a küzdelmektől, hanem abból, hogy ismerte önmagát. Számtalan konfliktust föl vállalt a jó ügyért, és ezekben a összetűzésekben nem mindig alkalmazta a diplomácia köntörfalazásait. Ő kevésbé volt körültekintő, mint például Grósz József. Ebből megint nem kell messzemenő következtetéseket levonni, hanem azt, hogy Mindszenty József jól ismerte saját magát.

Ugyanakkor Grósz József is ismerte Mindszenty-t, pontosan ezért erősködött, hogy a pápa döntését el kell fogadnia. És az átímádkozott 48 óra után Mindszenty József elvállalta, hogy a Magyar Egyházat vezesse. Ettől a pillanattól kezdve a támadások keresztűzében állt. A sajtó mindent megtett Mindszenty és a Magyar Egyház lejáratására. A politikusokat a sajtó akkor is irányította, befolyásolta, zsarolta. Az egyháziakat rágalmazta, és igyekezett sok mindent elhallgatni.

Mindszenty Józsefnek mint a Magyar Egyház primásának első dolga volt, hogy szóljon a hadifoglyok érdekében. A politikusok viszont hallgattak. A hadifoglyok mielőbbi hazajutásáért síkraszállt a világ közvéleménye előtt. Azután az úgynevezett „malenkij robot”-ra, erre a háromnapos munkára elhurcolt (de valójában évekig, sőt gyakran majdnem évtizedekig rabszolgamunkára elhurcolt) körülbelül háromszázezer magyarért szót emelt vallási különbségtétel nélkül.

Amikor pedig jöttek a kitelepítések, a magyarok kitelepítése a Felvidékről, a németek kitelepítése Magyarországról, Mindszenty bíboros a világ lelkiismeretére hivatkozva tiltakozott.

Számtalan politikus igyekezett rózsaszínre lakkozni a helyzetet, és átmeneti nehézségként, pillanatnyi félreértésként föltüntetni az egészet.

Ebben a időben a Magyar Katolikus Egyház vezetőinek és elsősorban Mindszenty Józsefnek olyan tekintélye volt, hogy még 1990-ben is voltak olyan nem katolikus, hanem református meg evangélikus lelkészek, akik arról tanúskodtak hitelt érdemlően, hogy ők fölolvasták Mindszenty körleveleit a szöszékről. Igaz, hogy a bíboros katolikus főpap volt, de az ő főpapaik vagy nem mertek szólni, vagy még hallgatni kényszerültek. Ekkor Mindszenty szavát minden magyarnak meg kellett hallania. Itt már meg lehet látni azt, hogy Mindszenty küldetése mennyire mélyen evangéliumi volt, ugyanakkor mennyire az egész magyar nemzet szolgálatában állt, anélkül, hogy ő politizálni akart volna. Nem volt olyan értelemben politikus alkat, hogy ő a politikát akarta volna művelni, hanem olyan értelemben bizonyult politikus alkatnak, hogy az evangéliumi alapelveket hajlandó volt minden szinten védelmezni, azok mellett kiállni. Azt lehet mondani, még a pokol hatalmaival szemben is.

Ez kissé túlzásnak tűnik, de elég visszaemlékezni, a baloldaliak miként próbáltak 1946 tavaszán-nyarán a katolikus iskolák ellen provokációs sorozatot szervezni. Például előző éjszaka eldugták a fegyvereket a bajai ciszterci gimnázium épületében, majd másnap jöttek a nyomozók, megtalálták a fegyvereket és utána pert konstruáltak. Tizenéves fiúkat bevitték a rendőrségre. A vád: fegyveres összeesküvést szerveztek a szerzetes tanárok vezetésével. Az ilyen perekben születtek halálos ítéletek is. A közvélemény ugyanakkor egy percig sem hitte, hogy mindez igaz lenne, és ezt a mozgalmat le kellett állítaniuk.

Ispánki Béla, a Mindszenty-per egyik vádlottja írta le a következőt: „*Gondolom, nem ismeretlen Önök előtt Fehér Klára újságírónőnek és társainak működése. Az illető, még az egyházi iskolák államosítása előtt, felkereste az Angolkisasszonyok budapesti leánygimnáziumának igazgatónőjét. Azzal az ürüggyel: leányának felvételét kéri.*

Karácsonyi grófnőnek adta ki magát. Főpapokra, főnemesi családokra hivatkozott, akik rokonságához tartoznak. Szidta az állami iskolákat, az Úttörő Mozgalmat, a kommunista pártot és egyebeket. A szerzetesnő-igazgató sajnos egy-két dologban igazat adott neki. Másnap őt az Önök emberei letartóztatták. A népiügysztség demokrácia gyalázása címen emelt ellene vádat. Úgy tudom, még most is börtönben van. Fehér Klára és társai viszont szabadlábbon folytatják provokációs tevékenységüket. Több katolikus intézmény vezetőit keresték eddig fel. Működésüknek természetesen híre ment. Ma már aligha áll valaki szóba velük. Ez azonban nem menti meg a katolikus vezetőket a meghurcoltatástól. Fehér Klára gárdája megkönyékezi a kiszemelt intézmény valamelyik alkalmazottját vagy növendékét. A kapott információ alapján, nagy költői fantáziával, színes riportot írnak. Látogatásukat valóságos tényként állítják be. A katolikus vezetők szájába oly kijelentéseket adnak, amelyeket azok sohasem tettek. Kérdem: mit gondoljunk mi az olyan jogrendről, ahol egyesek ezt a kártevő

tevékenységet büntetlenül folytathatják? Vajon a demokratikus rendszert gyalázom-e én, mikor Madame Pomrelot-ot azzal gyanúsítom: Fehér Klára 'beugrató gárda' egyik tagja?"

A legaljasabb eszközöket vették igénybe az egyházak, főként a Katolikus Egyház ellen. Mindszenty József tisztában volt azzal, hogy az akkori hatalommal igazán érdemben tárgyalni, egyezkedni nem lehetett, mert az legfőjebb színelte, hazudta a megegyezést.

Amikor Mindszenty József 1947-ben meghirdette a Boldogasszony Évét, akkor nem demonstrációt akart, hanem egyszerűen a magyar katolikusságot megerősíteni hitében. Ez az ünnepség-sorozat 1947. augusztus 15-től, Nagyboldogasszony ünnepétől 1948. december 8-ig tartott, és a Magyar Katolikus Egyháznak a utolsó nagy tömegmegmozdulása volt egészen 1991-ig, II. János Pál pápa látogatásáig.

Az ünnepség-sorozatot a politikai hatalom már provokációként fogta föl, és 1948. december 26-án, karácsony másnapján Mindszenty Józsefet letartóztatták. Ettől kezdve következett a kálváriajárás.

A kálváriának másféleképpen, de részese volt Márton Áron is. Annyiban másféleképpen, hogy őt 1949. június 21-én elrabolták, letartóztatták és a Bukaresti Katonai Törvényszék 1951-ben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte.

Mindszenty József ugyanezt az életfogytiglani börtönbüntetést már 1949. februárjában megkapta, majd a Fellebbviteli Bíróság előtt 1949 augusztusában is.

Ezután jöttek a börtönévek.

Márton Áron számára rövidebbek voltak, neki nem adatott meg, hogy saját hazájában legyen számkivetett, hanem házi fogságban volt hosszú ideig. Majd élete utolsó éveiben némileg szabadabban működhetett ez a prófétai egyéniség.

Mindszenty Józsefről ismert: öt nap szabadság után, 1956. november 4-én hajnalban az Amerikai Nagykövetségre menekült. Ott megérhette azt, hogy a saját hazájában számkivetett legyen. Nem akarta az országot elhagyni, és máig sem lehet eléggé meghálálni, hogy ő még az időnként a Vatikánból jövő készletekre sem hallgatott, hanem maradt. Azzal, hogy 1971-ig kitarzott ebben a fogságban – mert ez majdhogynem olyan börtön volt, mint az előző 8 évnyi –, tulajdonképpen a magyarságnak példát adott a kitartásra, legalábbis azoknak, akik hajlandók voltak odafigyelni egy ilyen vértanúságra.

Mindszenty József 1974-ben meghozta a legnagyobb áldozatot, amit tőle a pápa kérhetett. Engedelmeskedett VI. Pál pápának, amikor megüresedettnek nyilvánította az esztergomi érseki széket.

Mindszenty József álláspontjának két összetevője volt: egyrészt a legteljesebb engedelmesség a pápa iránt, másrészt elvei föl nem adása. A magyar helyzet megítélése mindvégig tökéletesen helyesnek bizonyult. Amint halad a történelem, egyre inkább beigazolóódik mindaz, amit ez a három főpap előre látott.

Vagyis, hogy a Katolikus Egyház további sorsa hazánkban: küzdelem az üldözések közepette.

Amikor az 1996-os esztendőben az egész nemzetnek azon kellene elmélkedni, hogy 1100 év során miként tudott megmaradni hazájában – ami nem minden népnek adatik meg –, akkor a következtetés kézenfekvő: ha Apor Vilmos, Márton Áron és Mindszenty József ma élnének, akkor minden bizonnyal éppoly töretlenül emelnének szót a Katolikus Egyház szabadságáért a hamis, idegen, keresztényellenes eszmékkel szemben. És ugyanúgy szót emelnének a magyar nemzet helyes önismerete, önbecsülése, önértékelése érdekében. Mert ha egy nemzetnek nincs múlttudata és öntudata, akkor annak a nemzetnek nincs jövője sem.

Isten előtt az egyes embereknek éppúgy megvan a maga örök rendeltetése, amint megvan a egyes nemzeteknek is a maga hivatása és rendeltetése.

A kereszténységet, a katolikus hitet nem lehet ellentétbe állítani azzal az elkötelezettséggel, amit egy nemzethez való tartozás jelent. Ez a három magyar főpap hőies fokon tudott egyszerre legteljesebben egyetemes-katolikus lenni – mert a katolikus szó annyit jelent, hogy az egész szerinti –, és egyszerre tudott magyar is lenni. A Gondviselés – nyugodtan mondhatjuk mindenféle nemzeti gög, beképzeltség nélkül – kifejezett akarat volt, hogy nekünk a XX. század derekán és második felében ilyen rendkívüli nagyhatású főpapjaink lehettek. Akik minden bizonnyal az Örökkévaló színe előtt is törődnek velünk és az egész nemzettel.

Lisieux-i Szent Teréz ereklyéje Magyarországra érkezik *Csillag Éva*

Lisieux-i Szent Teréz /1873-1897/ 1927 óta a missziók társ védőszentje Xavéri Szent Ferenc mellett, 1997 óta egyházdoktor.

Az idén szept. 16. és 22. között Bécs, Párizs, Lisszabon és Brüsszel után 5. állomásához érkező Városmisszió díszvendége lesz kis Szent Teréz, úgyis, mint az új evangelizáció motorja.

Ahogy az előző városokban, úgy Budapesten is jelen lesz koponya ereklyéje által ő maga, ez a kis szent, aki egy óriás pályafutását futotta be és mindenki számára követhető, egyszerű, „kis út”-at talált a szentség elérésére, amelyre mindannyian meghívást kaptunk.

Ez a kis út abban áll, hogy Teréz felismerte Isten igazi Arcát, vagyis azt, hogy Isten elsősorban Atya vagy Apa, irgalmas apa, aki végtelen gyöngédséggel szereti az embert vagyis téged úgy, amint vagy. Nem szigorú, nem büntet, nem kell megváltoznod ahhoz, hogy szeretetre méltó légy Isten előtt, hanem már most, amint vagy, szeret.

Ha erre megnyitjuk a szívünket és valóban megérint Isten apai szeretete, válszunk nem lehet más, mint a határtalan bizalom, a teljes ráhagyatkozás az Atya karjaira úgy, ahogy egy kicsi gyermek az apja ölébe bújik.

Nem kell nagyobbá tenni magunkat, elég elfogadni saját korlátainkat, kicsinységünket, bénaságainkat Isten előtt, és ebbe az elfogadásba Ő belemegy. Isten maga cselekszik a szegénység elfogadásában alázatra jutott lélek életében és csodálatos dolgokat tud véghez vinni, HA és ez az egyetlen ha, ha megvan az alapvető bizalom. Isten csak ezt kéri, várja tőlünk, nem a nagyszerű tetteket vagy műveket.

A kis út része a jelen pillanat teljes megélése, a múltat Isten irgalmába, a jövőt a Gondviselésébe helyezve, ez a pillanat adott. Ő itt és most van jelen a számunkra, legyünk mi is jelen Isten számára.

Az élet része a szenvedés. Amit el lehet tüntetni vagy csökkenteni, azt meg kell tenni. Ám van olyan szenvedés, amit nem lehet eltüntetni, Isten megengedi vagy lehet, hogy éppen a bűneink következménye, ám Isten ebből is tud jót kihozni, meg tudja adni azt, hogy megerősödve, növekedve jöjjünk ki belőle. Ez is az elfogadás által történik, a szenvedést elfogadom, felajánlom a lelkek javára és ebben a pillanatban már nem passzív áldozat vagyok, hanem tevőleges a szenvedésben. Kinccsé tud válni Isten kezében a legkisebb szeretetből elvállalt áldozat is.

Isten nem csak Atya, hanem jóságában úgy döntött, hogy Édesanyát is ad nekünk. Jézust is Márián át adta az emberiségnek és azóta is Rajta keresztül ad minden jót. Másképpen is tehette volna, ám így akarta. Mária egy közülünk, utánozható, követhető, Ő is a hitből élt, ismerte a szenvedést. Titokzatos és mégis nagyszerű valóság ez, Szent Teréz így fejezte ki:

„Szűz Mária anya és királynő, de sokkal inkább anya, mint királynő.”

Szent Teréz ereklyéje aug. 28-án Kőszegnél lép be Magyarországra, egy kis magyar körutazás után szept. 15. és 23. között a Budai Ciszterci Szent Imre templomban vár, hogy a kis út végtelenül felszabadító tanítását megmutassa az imádság, nagyszerű előadók, filmek, képek, könyvek segítségével és egyben arra hív, hogy a barátod lehessen, hiszen ő teljes bizalommal azt kérte Istentől, hogy mennyországát a földön tölthesse, hogy jót tegyen az emberekkel.

Ha többet akarsz megtudni róla vagy a programokról, honlap született a kis Szent Terézzel kapcsolatos információkról: www.kisterezh.hu.

Mária- kegyhelyek

Oskolások Pátrónája

Aszerzetesrendi középkorú imakönyveiben legtöbbször egyszínű szentkép volt a legelső oldalon, amely imádságra serkentette a tanuló ifjúságot. A címlapon lévő kép az egyik legelterjedtebb imakönyvből származik. Stílusát alapul véve itáliai szentély kegyképe lehet, különlegessége, hogy a Szent Szűz és a kisdéd Jézus nem egy irányba néznek. A Boldogságos Szűz Mária a könyvet kinyitó jámbor hívőre pillant, a kisdéd Jézus kitekint a képből. Föltehetőleg arra az ifjúra, aki az Égi Édesanya pártfogásával olyaná lesz, amilyenek isteni Fia tanítása, jó tanácsai, parancsolatai alapján kell önmagát megformálnia.

Luxemburgi Szűz Anya viasszobor

A luxemburgiak a magyarok mellett Szűz Mária lelelkesebb tisztelői, ha a lengyeleket és az olaszokat figyelmen kívül hagyjuk. Valószínűleg a franciák is megsértődnek e besoroláson, ám tény és való, hogy Szent István volt az első, aki az országát a Boldogságos Szűznek följajánlotta, és a luxemburgiak nem sokkal ennek utána követték példáját.

A hátsó borítón a legelterjedtebb luxemburgi viasz ábrázolás látható, amely a XIX-XX. században minden katolikus luxemburgi család otthonában mint pártfogó és védnök jelen volt. Remélhetőleg a XXI. században is méltó tiszteletben részesítik a luxemburgiak a Szűz Anyát, éppen úgy, mint a katolikus magyarok.

Török József

A r ó z s a f ü z é r

Napi egy tized rózsafüzér

Az engesztelő imádság egyik legáltalánosabban ismert és alkalmazott imádsága a rózsafüzér. Az az igazán szép benne, hogy a gyakran ismétlődő titkokon való elmélkedés majdnem minden nap más és más gondolatokat ébreszt, melyekre ha oda tudunk figyelni, szép lassan (évek alatt) átalakítja lelkünket, közelebb viszi a máriás lelkület révén Istenhez. Ezek az apró kis lépések nagyon sokat jelentenek egy ember lelki életében.

A világ körülöttünk zajló forgataga az időnkot köti le elsősorban, az időnkot követeli tőlünk, egyre kevésbé akarja engedni, hogy Istenre figyeljünk, csendben, meghittén tudjunk beszélgetni Vele, a Teremtőnkkel, a Megváltónkkal. Pedig ez lelki életünk alapja. Ezt tudja a média által mesterségesen kavarodó világ jelenlegi irányítója, irányítói, a sátáni személyek. Ezért csak a napi tudatos küzdelem hozhat igazi eredményt azon a téren is, hogy legyen legalább napi öt percünk pl. egy tized rózsafüzért imádkozni, csak az Istenre figyelni. Ez első hallásra nem tűnik soknak, de a rohanó világban élő embernek nagyon nehéz megtalálni a hétköznapijaiban azt a rendszeresen visszatérő helyzetet, amihez hozzá tudja kötni a napi öt perc imára szánt időt, figyelmet.

Folyamatos, nagy kísértés, hogy egyedül vagy egymás mellett ülve, a TV felé fordulva nézzük és csak nézzük az agyunkat sokszor tudat alatt formáló „kikapcsolódást” nyújtó műsorokat. Jézus is ezt tenné? Jézus még a pihenésében is jel volt környezete számára! Nekünk is jellé kell válnunk, de ezt csak a rendszeres ima révén tudjuk elérni!

A szeretet mértékegysége az idő. Az Isten és ember-szeretetünk a rászánt időnkben mérhető. Nem csak az Istenre kell minimum napi öt percet szánnunk. Van-e kedves testvérem legalább napi öt-tíz perced kimondottan a veled együtt élő embertársadra? E nélkül meghalnak az emberi kapcsolatok!

Ne adjuk fel! Az Isten, a Szűzanya segít ezeket megtalálni és fenntartani, ha szívvel kérjük őket. A léleknek szüksége van erre!

Jánossy Gábor